

İnsan yaşamını ardı ardına gelen bir kararlar zinciri olarak düşünebiliriz. Sabah kaçta kalkacağız? Hangi elbiseyi giyeceğiz? Kahvaltıda ne yiyeceğiz? İşe hangi yoldan gideceğiz? Hangi filme gideceğiz? Tatili nerede geçireceğiz? Bazı kararlar diğerlerinden daha önemlidir. Kiminle, ne zaman, nerede evleneceğiz? Hangi şehirde yaşayacağız? Hangi iş teklifini kabul edeceğiz? Rakip firmanın ortaklık önerisini kabul edecek miyiz? Bu ay hangi ürüne yoğunlaşacağız? Bütçenin ne kadarını ürün geliştirmeye, ne kadarını pazarlamaya ayıracağız?

Yaşam boyunca verilen en önemli kararlardan birisi de hangi üniversiteye gideceğinizin kararıdır. Bu rehberin amacı, bu karara akılcı bir temel oluşturarak, bu kararı vermek durumunda olan sizlere yardımcı olabilmektir. Rehberde "Hangi Üniversite?" kararında göz önünde bulundurulması gereken faktörler detaylandırılmaktadır.

"Hangi Üniversite?" kararında rol oynayan faktörler

Değerlendirilmesi gereken faktörler üç ana grupta toplanabilir:

1. Akademisyenler
2. Öğrenciler
3. Olanaklar / Sistem

1. AKADEMİSYENLER

Eğitim:

Öğretim üyelerinin lisans, lisansüstü ve doktora çalışmalarını hangi üniversitelerde yaptığı, akademik çalışmalarının niteliği için önemli bir referanstır.

Deneyim:

Öğretim üyelerinin üniversite içindeki ve dışındaki deneyimleri eğitim kalitesine etki eder. Her alanda akademik deneyim önemlidir. Ancak mühendislik, tıp, hukuk ve işletme gibi uygulamalı alanlarda, akademik deneyimin yanı sıra mesleki deneyim de önem kazanmaktadır.

Denge ve Farklılıklar:

Öğretim üyelerinin birbirlerinden farklı özelliklere sahip olmaları, verilecek eğitimin kalitesini yükseltmektedir.

Eğitim Farklılıkları:

Öğretim üyelerinin eğitimlerini farklı okullarda hatta farklı ülkelerde almaları bölüme çok boyutluluk getirmektedir.

Yaş Farklılıkları:

Öğretim üyelerinin farklı yaş gruplarından olmaları, öğrencilere kariyerlerinin değişik dönemlerinden geçen hocalar ile bir araya gelme olanağı tanımaktadır.

Cinsiyet Dengesi:

Öğretim üyelerinin tüm öğrencilere rol model olabilmesi için hem erkek hem de kadınlardan (idealde yarı yarıya) oluşması önemlidir. Fakat, bazı alanlarda cinsiyet farklılığını sağlamak kolay olmamaktadır. Örneğin, dünyada mühendislik fakültelerindeki ve bilgisayar bölümlerindeki öğretim üyelerinin büyük bir kısmının erkek olduğu bilinmektedir.

Öğretim Üyesi / Öğretim Görevlisi Dengesi:

Öğretim üyeleri, Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçentlerden oluşur. Öğretim üyelerinin ana görevlerinden biri araştırmadır. Buna karşılık öğretim görevlileri ise zamanlarının büyük bir bölümünü ders vermeye ayırır. Üniversitelerde öğretim üyesi-öğretim görevlisi dengesi eğitim kalitesi açısından önemli rol oynamaktadır. Bazı bilim dallarında üniversitelerin uluslararası akreditasyon alması için, verilen derslerin en az yarısının tam zamanlı öğretim üyeleri tarafından verilmesi gerekmektedir.

Akademik Düzey Farklılığı:

Eğitim kadrosunun iyi yapılandığı bir bölümde Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçent kadroları bir piramit şeklinde oluşur. Bu piramitte en tepedeki profesörlerin sayısının en az, en aşağıdaki yardımcı doçent sayısının ise en fazla olması gerekmektedir.

Tam Zamanlı / Yarı Zamanlı Dengesi:

Birçok bölümün iskeleti tam zamanlı öğretim üyesi ve görevlilerinden oluşmaktadır. Yarı zamanlı öğretim üyeleri genellikle ders verdikleri süreler dışında üniversitede bulunmadıklarından, hem üniversite yaşamına dahil olamazlar, hem de öğrencilerin kendilerine ulaşması daha zordur. Burada denge önemlidir ve derslerin çoğunluğunun tam zamanlı akademik kadro tarafından verilmesi eğitimin kalitesi açısından önemlidir.

Akademisyen / Pratisyen Dengesi:

Özellikle mühendislik, mimarlık, işletme, hukuk ve tıp gibi mesleki eğitim veren bölümlerde akademisyenlerin yanında pratisyenlerin de öğretim kadrosunda bulunması eğitim için önemli bir artıdır. Programda teori ile pratiğin birleştirilmesi kolaylaştırır ve öğrenciler mesleki rol modelleri ile bir arada eğitim alma fırsatı yakalar. Ancak, derslerin çoğunun pratisyenler tarafından verilmesi de, üniversiteyi gerçek amaçlarından uzaklaştırma riski taşır.

Uzmanlık Alanı Dengesi:

Bölümdeki öğretim üyelerinin uzmanlık alanlarının, bölümün açtığı programların gerektirdiği uzmanlık alanlarını kapsaması beklenir. Kadrolu öğretim üyelerinin ana dersleri verebilecek uzmanlığa sahip olması gerekmektedir.

Sayılar:

Bir bölümdeki öğretim üyelerinin sayısını belirleyen üç önemli faktör vardır:

- 1- Bölümün açtığı program sayısı ve seviyesi,
- 2- Bölüm programlarında açılacak derslerin sayısı,
- 3- Bölüm programlarındaki öğrenci sayısı.

Tek bir ölçü ile birbirinden farklı bölümleri kıyaslamak mümkün değildir. Fakat, program ve misyon yönünden birbirine benzeyen bölümleri tam zamanlı öğretim üyesi başına düşen tam zamanlı öğrenci sayısı ölçütü ile karşılaştırmak mümkündür. Türkiye genelinde, öğretim üyesi başına 40 öğrenci düşmektedir. Dünyanın ileri gelen üniversitelerinde bu rakam 15 civarındadır.

Yayınlar:

Uluslararası akademik faaliyetler, öğretim üyelerinin bilimsel performansının önemli bir ölçüsüdür. Üniversite seçme aşamasındaki bir öğrenci adayının yüzlerce akademik özgeçmişini okuyup değerlendirmesi kolay değildir. Ancak, öğrenci adaylarına yardımcı olacak kaynaklar mevcuttur: Türkiye bilimsel yayın ve atıf göstergelerine TÜBİTAK ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi'nin internet sitesinden ulaşılabilir: <https://www.ulakbim.gov.tr/cabim/yayin/>

Bu konuda araştırmaya vakit ayırmak isteyen öğrenci ve veliler, Google Scholar sitesine de başvurabilirler: <http://scholar.google.com.tr>

Ders Yükü:

Endekli bir dergi makalesi için bir öğretim üyesinin ortalama 500 ila 1000 saat ayırması gerekmektedir. Öğretim üyesinin ders yükünün bu zamanı ayırabilmeye elverişli olması gerekir. Üniversitenin araştırmaya verdiği önemi değerlendirmenin en kolay yolu üniversitedeki öğretim üyelerinin ders yükünü sormaktır. Eğer cevap yılda 4 veya 6 ders ise, üniversite araştırmaya ağırlık veren bir üniversitedir. Ders sayısı yükseldikçe üniversitenin araştırmaya verdiği önemin azaldığını söylemek mümkündür.

Araştırma Desteği:

Ders yükünün yanı sıra, üniversitenin öğretim üyelerine sağladığı araştırma olanakları da yayın sayısını önemli ölçüde etkilemektedir. Araştırma desteği aşağıdaki şekillerde olabilir:

- Öğretim üyelerine verilen yıllık kişisel araştırma fonları
- Öğretim üyelerinin araştırmaları için gereken ortamın (bilgisayar, veri tabanı, yazılım, vs.) merkezi olarak sağlanması
- Öğretim üyelerinin ders yüklerinin, araştırmalarını destekleyecek şekilde yıl içine dağıtılması

Projeler:

Yapmış oldukları yayınların yanı sıra, öğretim üyelerinin sürdürmekte olduğu projeler de üniversitedeki akademik aktivitenin bir ölçütüdür. Lisans öğrencilerinin araştırma projelerine katkıda bulunma fırsatı bulması, kariyer seçimi konusunda öğrencilere önemli bir fikir verir. Rekabetin en yüksek olduğu proje fonları yurt içinde TÜBİTAK <http://www.tubitak.gov.tr/>, yurt dışında ise Avrupa Birliği <http://ec.europa.eu/research/fp7/> tarafından yönetilir.

Ödüller:

Üniversite öğretim üyelerinin akademik bilirliliklerinin ve başarılarının bir diğer göstergesi de aldıkları ödüllerdir. Ülkemizdeki en saygın ödüller TÜBİTAK Bilim, Hizmet, Teşvik Ödülleri, TÜBİTAK Özel Ödülü, ve TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü'dür.

<http://oduller.tubitak.gov.tr/>

Üniversitenin yapısını belirleyen önemli faktörlerden birisi de öğrencilerdir.

2. ÖĞRENCİLER VE MEZUNLAR

Öğrencilerin Demografik Yapısı:

Öğrenciler hangi ülkelerden, şehirlerden, ilçelerden gelmektedirler? Eğitimin bir parçası da öğrencilerin yeni kişilerle, fikirlerle, dünya görüşleri ile tanışması olduğundan, kozmopolit bölümler öğrencilere daha önemli katkılarda bulunacaktır. Bu bağlamda, yabancı öğrenciler özellikle önemlidir.

Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Grubu:

Öğrenciler toplumun hangi gelir seviyesini temsil etmektedirler? Demografik yapı özelliğinde olduğu gibi bu özellikte de çeşitlilik önemlidir.

Öğrencilerin Akademik Başarısı:

Üniversite Öncesi:

Üniversiteye giren öğrencilerin akademik başarısı her şeyden önce LYS puanı ile ölçülmektedir. Tanım gereği taban puanı bölüme girebilen en son öğrencinin puanıdır. Sadece bir öğrenciyi temsil eder. Bu nedenle puan dağılımının tamamına bakılmalıdır. Adaylar bu verileri girmeyi düşündükleri üniversitelerden talep edebilirler.

Üniversite Sırasında:

Üniversiteye giren öğrencilerin yüzde kaç mezun olabilmektedir? Ortalama mezuniyet süresi nedir? Üniversitede başarı standardı nedir? Ne kadar başka bölümlere geçmişler, ne kadar üniversiteden ayrılmışlardır? Özellikle İngilizce hazırlık yılı olan okullarda bu sorular daha da önem kazanmaktadır. Bazı bölümlere yerleştirilen öğrencilerin önemli bir kısmının iki yıl İngilizce hazırlık okuduktan sonra başarısızlıklarından dolayı üniversite ile ilişkileri kesiliyor ise, veli ve öğrencilerin bunu tercih yapmadan bilmeleri gerekmektedir.

Üniversite Sonrasında:

Üniversite sonrası akademik başarı, mezunların yüksek lisans programlarında gösterdikleri başarı ile ölçülebilmektedir. Son 10 yıl içinde bir üniversitenin mezunlarının hangi üniversitelerde yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edildikleri önemli bir ölçüttür.

Öğrencilerin Sosyal Faaliyetleri:

Üniversitelerin önemli bir misyonu, öğrencilerin akademik tarafının yanı sıra sosyal tarafını da güçlendirmektir. Üniversitedeki öğrenci kulüplerinin ve spor takımlarının sayısı, bu alana üniversitenin verdiği önem ve destek ve bu aktivitelerden öğrencilerin yararlanma oranı önemlidir. Bu konuda adaylar en doğru bilgiyi üniversitelerin öğrenci konseyi, öğrencileri ve kulüplerinden alabilir.

Sosyal Sorumluluk:

Üniversite yaşamı sadece okul içinde alınan dersler ve ders dışı sosyal aktivitelerden oluşmamalıdır. Üniversiteler toplumun her kesiminden insanların hayatlarına dokunması gereken kurumlardır. Öğrencilerin sosyal sorumluluk ve sosyal girişimcilik projelerinde ne yoğunlukta ve ne ölçüde yer alabildiğini ve üniversitenin bu konuya verdiği önemi öğrenmek yararlı olabilir.

Mezunların Ne Yaptığı:

Üniversitenin en önemli performans ölçütlerinden birisi mezunlarının ne yaptığıdır. Üniversitelere sorulması önerilen sorular şunlardır:

- Son 2-3 yılda kaç mezun verdiniz?
- Mezuniyetlerinden sonraki 6 ay içinde mezunların:
 - Yüzde kaç maaşlı bir iş buldu?
 - Hangi şirketlerde ne unvanlar ile çalışıyorlar?
 - Yüzde kaç aile şirketine çalışıyor?
 - Yüzde kaç askere gitti?
 - Yüzde kaç kendi işini kurdu?
 - Yüzde kaç lisans üstü ve doktora programlarına dahil oldu? Hangi üniversitedeler?
 - Yüzde kaç hala iş arıyor?
 - Yüzde kaçının izini kaybettiniz?

3. OLANAKLAR VE SİSTEM

Bu bölümü fiziksel olanaklar, mali konular ve eğitim sistemi olarak üçe ayırmak mümkündür.

Fiziksel Olanaklar:

Kampüs:

Üniversite yerleşkesinin yeri (veya yerleri), büyüklüğü ve içinde barındırdığı yapılar öğrencinin eğitimini ciddi olarak etkilemektedir.

- **Yer:** Hangi yerleşkenin daha iyi olduğu kişisel tercihlere bağlıdır. Dünyanın en iyi üniversiteleri arasında şehir üniversiteleri olduğu gibi (örneğin Harvard), şehir-dışı yerleşke üniversiteleri de mevcuttur (örneğin Michigan). Adayların kampüsün sunduğu imkânlarla ilişkin bilgilere tercihten önce ulaşması, öğrencisi olacağı üniversiteyi yakından tanınması açısından önemlidir.
- **Büyüklik:** Bazı öğrenciler büyük kampüsleri tercih ederken, diğerleri küçük kampüslerde eğitim almak isteyebilir. Burada önemli olan, üniversitenin öğrenci sayısına göre yerleşke büyüklüğüdür. Üniversite mimari standartlarına göre öğrenci başına düşmesi gereken fakülte binası alanı 10 metrekaredir (derslik, öğretim üyesi ofisi, laboratuvar, vs.). Bunun yanında, kampüsün büyüklüğüne göre her birisinin kapalı alanı 3.000 ila 15.000 metrekare arasında değişen 4 farklı bina (veya bina grubu) gerekmektedir: Bir ana kütüphane (veya bilgi merkezi), bir idari bina (veya rektörlük), bir spor kompleksi ve bir öğrenci faaliyetleri merkezi.
- **Donanım:** Kampüs binalarının gereken kullanıma uygun donanıma sahip olması gerekmektedir. Özellikle mühendislik ve temel bilimler fakültelerinde laboratuvarlar büyük önem kazanmaktadır ve üniversite gezilirken laboratuvarların da gezilmesi üniversiteyi tanımak açısından önemlidir.
- **Öğrencilere Ayrılmış Alanlar:** Kampüste öğrencilerin kullanımına açık olan faaliyet (spor, müzik, tiyatro gibi) alanlarının yanı sıra eğitimin verildiği binalarda da ders dışı kullanımlar öğrencilerin verimini artırmaktadır:

- Öğrencilere ayrılmış grup çalışma alanları
- Geniş ders çalışma alanları olan fakülte/bölüm kütüphaneleri
- Ders aralarında kullanılabilecek kafeterya ve diğer sosyal alanlar

Ulaşım:

Kampüse öğrencinin nasıl gidip geleceği özellikle trafik sorunu ciddi olan büyük şehirlerde iyice önem kazanmaktadır. Birçok üniversite, öğrencileri ve çalışanları için şehrin çeşitli noktalarından servis araçları ile hizmet verir. Eğer üniversitenin servislerinden yararlanılması düşünülüyor ise, servislerin hangi noktalardan günde kaç defa hizmet verdiklerinin ve okula ulaşım sürelerinin sorulması gerekir.

Yurtlar:

Yurt olanakları şehir dışından gelen öğrenciler için özellikle önem kazanmaktadır. Bu durumda olan öğrenciler için yanıt aranması gereken sorular şunlardır:

- Üniversitenin yurdu/yurtları var mıdır?
- Yurtlar nerededir? Kampüsün içinde değil iseler, kampüse servis sıklığı nedir? Üniversitenin yurtlarında her yeni girecek öğrenciye yer var mıdır? Öğrenci mezun olana kadar yurttaki kalması garanti edilebilir mi?
- Yurtlardaki koşullar nelerdir? (Kaç öğrenci bir odada kalacak? Yurdun açılış/kapanış saatleri neler? Yurtta ders çalışma olanakları ne durumda? Yurtta yemek yemek mümkün mü?)

Mali Konular:

Maliyet:

Şüphesiz üniversite seçimindeki en önemli ölçütlerden birisi maliyettir. Bilindiği gibi Türkiye'de devlet üniversitelerinin yanı sıra vakıf üniversiteleri de mevcuttur. Vakıf üniversiteleri kar amacı güdemeyen ve devlet üniversiteleri ile aynı üniversite kanununa bağlı olarak kamu hizmeti verir. Üniversitede eğitimin maliyeti aşağıdaki faktörlerden oluşmaktadır:

- Normal eğitim ücreti (Devlet üniversitelerinde genellikle 1,000 TL'nin altında olmakla birlikte ikinci öğretimde 2,000 TL'ye kadar çıkabilir, vakıf üniversitelerinde ise 14,000 TL ile 55,000 TL arasında değişir.)
- Yaz okulu ücreti
- Ek ücretler (spor, teknoloji, sağlık, öğrenci hizmetleri fonu, kayıt, sınav, not dokümanı ücreti vs. gibi değişik adlar altında alınan harçlar)
- Ulaşım ve/veya yurt ücreti
- Yemek ücreti
- Ders malzemeleri (kitap vs.) ücreti
- Maliyet hesapları yapılırken göz önünde bulundurulması gereken önemli bir faktör de üniversitelerin sağladığı burs olanaklarıdır.

Burslar:

Üniversite kanunu gereği vakıf üniversiteleri öğrencilerinin en az %10'una LYS sınav başarısına bağlı olarak eğitim ücretinden tam muafiyet bursu vermek zorundadır. Ayrıca, üniversitelerin bir çoğu LYS'de belirli bir başarıyı elde eden öğrencilere aylık nakit başarı bursları vermektedir. Vakıf üniversitelerinin verdiği eğitim ücreti muafiyeti bursları konusunda iki kritik soru vardır: Burs kaç yıl boyunca geçerlidir? Bursun devamı için gereken şartlar nelerdir? Hemen tüm üniversiteler,

üniversiteye girişte hak kazanılan bursların dışında farklı burs olanakları da sunmaktadır (akademik başarı bursu, ihtiyaç bursu, çalışma bursu, spor bursu). Aday öğrenciye, tercih etmeyi düşündüğü üniversitenin sunduğu tüm burs ve kısmi zamanlı çalışma olanaklarını tercih öncesinde öğrenmesi önerilir.

Krediler:

Bazı üniversiteler bankalar ile işbirliğine giderek öğrencilerin bir kısmına kredili eğitim olanağı sunmaktadır. Bu durumda sorulması gereken sorular herhangi bir kredi başvurusu yapıldığında sorulması gereken sorular ile aynıdır:

- Kredinin faizi yüzde kaçtır?
- Geri ödeme süresi nedir ve ne zaman başlar?
- Geri ödeme miktarları ne olacaktır?
- Krediyeye hak kazanmak için gösterilmesi istenilen karşılık/kefalet nedir?

Üniversitenin Finansmanı:

Üniversitenin gelirlerini nasıl kullandığı önemli bir seçim ölçütüdür. Üniversitenin yıllık bütçesi nedir ve bu bütçenin ne kadarı öğrencilere harcanmaktadır? Üniversitenin öğrenci başına yaptığı harcama, üniversitede verilen eğitimin kalitesinin bir ölçütü olarak görülebilir. Bir devlet üniversitesinin öğrenci başına harcadığı bütçe yıllık \$4,000 civarındadır. Buna karşılık vakıf üniversitelerinin öğrenci başına harcamaları arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır.

Eğitim Sistemi:

Lisan:

Aday öğrencinin vereceği en önemli kararlardan birisi üniversite eğitimini hangi dilde almak istediğidir. Eğer, İngilizce eğitim veren bir üniversite tercih edilecek ise, üniversitenin İngilizce hazırlık programı dikkatle incelenmelidir. Programın kalitesini aşağıdaki faktörler belirler ve bu konularda üniversitelerden bilgi alınması gereklidir:

- İngilizce öğretmenlerinin eğitim düzeyi (lisans, yüksek lisans, doktora)
- Kaçının yetişkinlere İngilizce eğitimi konusunda dünyada en önemli diploma kabul edilen Cambridge DELTA (Diploma in English Language Teaching to Adults) sertifikasına sahip olduğu
- Ortalama deneyim süreleri
- Yüzde kaçının ana dillerinin İngilizce olduğu
- Sınıfların büyüklüğü (Dil öğretimi için genellikle 15-18 öğrenci tercih edilmektedir.)
- Programın uzunluğu (Türkiye'de İngilizce hazırlık programlarının süreleri 600 ile 900 saat arasında değişmektedir.)

Bu faktörlerin yanında, önemli iki soru daha vardır:

1. Öğrencilerin uluslararası seviye testleri (TOEFL veya IELTS gibi) ile hazırlığı atlamaları mümkün müdür?
2. Birinci yılın sonunda hazırlığı tamamlayamayan öğrencilere ne olacaktır? Çok dilli dünyamızda, üniversitenin kendi eğitim dili dışında hangi dilleri ne kadar kapsamlı öğrettiği sorusu da önemli olabilir.

Program:

Seçimdeki en önemli ölçütlerden birisi programın içeriğidir. İdeal programda olması gereken özellikler şunlardır:

- Dünyanın önde gelen üniversitelerindeki benzer programların içeriğine benzerlik
- Ders içeriklerinin Türkiye'ye uyarlanmış olması
- Programın güncel olması
- Mesleğe yönelik eğitim veren programların, mesleğin uygulanabilmesi için gereken yetileri kazandıracak içeriğe sahip olması
- Mesleğe yönelik eğitim veren programlarda uygulama olanaklarına yer verilmesi
- Öğrencinin programı kendi ilgi ve ihtiyaçlarına göre kişiselleştirebilme olanağı (seçmeli derslerin programın önemli bir kısmını oluşturması)
- Öğrencinin yaz aylarını değerlendirebilmesine olanak sağlanması

Eğitim Felsefesi:

Tercih edilmesi düşünülen üniversitelerde hangi uluslararası eğitim felsefesinin ağırlıklı olarak benimsendiğini, üniversitenin öğrenciye bakış açısını, öğrencinin fikirlerini açıkça dile getirebileceği platformların oluşturulup oluşturulmadığını ve üniversite-öğrenci ilişkilerinin ne düzeyde olduğunu öğrenmenin en iyi yolu üniversitenin öğrencileri ile konuşmaktır. Bunun yanı sıra üniversite öğrenci işlerine sınıfların büyüklüğü, bir yılda kaç proje yapılmasının beklendiği, öğrencilerin akademik araştırma projelerinde yer alma olasılığı, final sınavlarının ortalama ağırlığı gibi sorular sorularak üniversitenin nasıl bir eğitim verdiği konusunda bilgi sahibi olunabilir.

Sektör ile ilişkiler:

Üniversitenin diğer kurum ve sektörler ile ilişkileri; öğrencilerin uygulamaya yakın bir eğitim alabilmeleri, staj yapabilecekleri kurumları bulabilmeleri ve mezun olduklarında da iş bulmaları bakımından önemli olabilir. Üniversitenin ulusal ve uluslararası şirketlerle ve diğer kurumlarla ilişkilerinin niteliği ve niceliği etraflı bir şekilde sorgulanmalıdır.

Teknoloji:

Teknoloji, yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline geldiği gibi eğitim sektörünü de ciddi olarak etkilemiştir. Bu ölçütte üniversiteleri değerlendirmek için sorulması gereken soruların bazıları şunlardır:

- Üniversitede öğrenci başına kaç bilgisayar düşmektedir?
- Her ders için farklı bir internet sitesi mevcut mudur ve bu siteler hangi sıklıkta yenilenmektedirler?
- Ortalama bir ders için kaç saat bilgisayar kullanımı gerekmektedir?
- Sınavların yüzde kaçını bilgisayar ile yapılmaktadır?
- Sınıfların yüzde kaçında projektör bulunmaktadır?
- Kampüsün ne kadarında (yemekhaneler, yurtlar vs.) kablosuz internet bağlantısı mevcuttur?
- Kütüphanenin yıllık elektronik dergi ve veri tabanı abonelik masrafı nedir? Kaç adet elektronik dergiye abone olunmuştur? İnternet üzerinden kayıt yaptırmak, ders eklemek ve bırakmak, notları öğrenmek, grup çalışması için sınıf veya oda rezervasyonu yaptırmak, öğrenci kulübü aktivitesi için yer rezerve etmek, yurt odası ve servis başvurusu yapmak, her türlü harç ödemesi yapmak mümkün müdür?

Akademik Rehberlik:

Öğrenciler üniversitedeki yaşamları süresince birçok karar almak zorundadır. (Bu dönem hangi dersleri almalıyım? Zorlandığım derslerden birini bıraksam mı? Hangi uzmanlık alanına yönelmeliyim? Yurt dışında yüksek lisans veya doktora için hangi üniversiteleri değerlendirmeliyim?) Öğrenci, tercih etmeyi düşündüğü üniversitenin öğrenci işlerine, akademik rehberlik sistemi olup olmadığını (ve varsa kaç öğrenciye bir rehber öğretim üyesi düştüğünü) sorabilir.

Destek Üniteleri:

Üniversitenin ana işlevi eğitim olmakla birlikte, öğrenciler için eğitime destek veren üniteler de önemlidir. Öğrenciler için özellikle önemli olan idari kadrolar, psikolojik danışmanlık hizmetleri, öğrenci hizmetleri, kariyer destek hizmetleri, kütüphane ve bilgi teknolojileri grubudur. Bu grupların büyüklüklerinin ve elemanlarının eğitim ve deneyimlerinin araştırılmasında fayda vardır.

Değişim Programları:

Öğrencilerin eğitimlerinin bir veya iki dönemini başka bir ülkede almalarını sağlayan değişim programları, eğitim kalitesini olumlu yönde etkilemektedir. Üniversitelerin değişim programları konusundaki stratejilerini anlamada aşağıdaki kriterler göz önüne alınmalıdır:

- Toplam değişim ortağı sayısı
- Erasmus dışındaki değişim ortağı sayısı
- Son akademik yılda değişim programları çerçevesinde yurt dışına gönderilen toplam öğrenci sayısı (ve oranı) ve yurt dışından gelen öğrenci sayısı
- Değişim programlarını kuran ve yöneten uluslararası ofisteki tam zamanlı eleman sayısı

Çift Diploma Olanakları:

Üniversitelerin yabancı üniversiteler ile ortak olarak düzenlediği çift diploma programları tercihte önemli bir rol oynamaktadır.

Avrupa'ya Uyum:

Avrupa'daki tüm üniversiteler belirli kurallara göre yönetilmek ve eğitim vermek zorundadır. Bir üniversitenin Avrupa üniversite sistemine uygunluğu, o üniversitenin Bologna süreci çerçevesinde "European Charter"ı alıp almadığı ile ölçülür. Bu charter'i henüz alamamış üniversitelerden mezun öğrencilerin Avrupa'da eğitimlerine devam etmelerinde sorun çıkabilir.

Akreditasyon:

Bir üniversitede verilen eğitimin uluslararası kalite ve düzey onayı, o akademik disiplinde verilen akreditasyonlardır. Program akreditasyonunun, alandaki en prestijli akreditasyon organizasyonu tarafından verilmesi önemlidir. Bir programın akredite olabilmesi için en az 5 yıldır öğrenci kabul ediyor olması ve mezun vermiş olması şarttır.

Görüldüğü gibi, üniversite seçimi ciddi bir hazırlık gerektirir. Karar alma sürecine yardımcı olabilecek adımlar şunlardır:

- Bu rehberde yer alan faktörlerin hangileri karara kısıt olarak, hangileri ise kriter olarak etki edecektir? Örneğin, karar verici için öğrenimin belirli bir maliyetin altında olması kısıtı var mıdır? Üniversitenin yeri ve ulaşım olanakları kriter olarak dikkate alınacak mıdır?
- Kriterlerin göreceli önemleri (ağırlıkları) nedir? Karar vericiye göre, örneğin mali konular mı daha önceliklidir? Üniversitenin araştırma faaliyetleri mi? Kampüsün büyüklüğü mü daha önemlidir, spor olanakları mı?
- Değerlendirilen üniversitelerin her kriterdeki karşılaştırmalı performansı nedir?